

De koning heeft een vraag

De koning is elke dag druk met het beantwoorden van vragen. Maar de koning heeft zelf ook een vraag! Hij is druk op zoek op het internet, maar het lukt hem niet om het antwoord te vinden. In deze les leren de leerlingen wat duidelijke en onduidelijke vragen zijn. Ook oefenen ze met belangrijke woorden uit een vraag te halen. Totale duur: 45 minuten.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Journalisten stellen voor hun werk veel vragen. Zo komen zij precies te weten wat er gebeurd is. Het is belangrijk dat ze duidelijke vragen stellen, anders krijgen ze verkeerde antwoorden en kunnen ze geen verslag doen. Journalisten bedenken van tevoren welke vragen ze willen stellen, zodat het gesprek soepel verloopt.

LESOPBOUW

- Introductie: De leerlingen vertellen wat ze over de koning weten. (5 min.)
- Verdieping: De leerlingen leren over duidelijke en onduidelijke vragen. (20 min.)
- Doen: De leerlingen bedenken zelf vragen. (15 min.)
- Afronding: Een terugblik op de les. (5 min.)

ETHIEK EN TECHNOLOGIE

Door vragen te stellen, kunnen mensen elkaar beter begrijpen. Als je iemand een vraag stelt, kom je erachter wat diegene van iets vindt en ontstaan er geen misverstanden. Op het internet kun je snel een antwoord vinden op je vraag. Dat is fijn. Maar een fout antwoord is ook heel snel gegeven. Als je op het internet een vraag stelt, moet die vraag namelijk heel precies zijn. Een computer kan niet zelf nadenken, die geeft alleen het antwoord op de vraag die jij stelt. Je moet het antwoord dus ook altijd zelf controleren. Wat als mensen dat niet doen? Dan kan het zijn dat verkeerde informatie zich snel verspreidt.

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding.
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord.

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoel vak	21st century skills
1 Digitale communicatie & samenwerking DG4.2 Digitale communicatie.	1 Informatievaardigheden De leerling kent het verschil tussen duidelijke en onduidelijke vragen.	1 Taal De leerling leert informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leert met argumenten te reageren.	1 Communiceren
			2 Probleem oplossen
	2 Informatievaardigheden De leerling kan uit een vraag de belangrijkste, relevante woorden halen.		3 Communiceren
			4 Kritisch denken

INTRODUCTIE

Openingsslide

De koning heeft een vraag

Slide 1, Praten en denken

Vraag aan de leerlingen wat zij over de koning weten. Hoe heet de koning? Hoe heet de koningin? Waar woont de koning? Wat doet een koning(in)? Hoe word je koning(in)?

VERDIEPING

Slide 2, Praten en denken

Vertel: De koning moet elke dag veel vragen beantwoorden, maar hij heeft zelf ook een vraag. Hij is druk op zoek op het internet, maar het lukt hem niet om een antwoord te vinden. De koning is vergeten hoe oud zijn dochter Amalia is.

Vraag aan de leerlingen: welke vraag kan de koning stellen om achter het antwoord te komen? Typ deze vraag op het internet in en bekijk met de leerlingen het antwoord. Hebben jullie de koning kunnen helpen?

Slide 3, Praten en denken

Vertel: Oh nee, de koning krijgt als antwoord niet de leeftijd van Amalia, maar van haar zus, prinses Ariane. Welke vraag heeft de koning gesteld, zodat de leeftijd van prinses Ariane het antwoord was? ('Hoe oud is mijn dochter?') Gelukkig stelde hij daarna de juiste vraag: 'Hoe oud is Amalia?'. Wat zijn de belangrijkste woorden in de vraag? Welke woorden bepalen dus het antwoord op de vraag? (De woorden dochter of Amalia.)

 Je moet je vraag heel precies stellen. De computer kan namelijk niet denken: 'Oh, hij zal wel zijn dochter Amalia bedoelen'. Wat als er door een foutje in de vraag verkeerde informatie op het internet komt? Dat kan zich dan erg snel verspreiden. Hoe kun je dat voorkomen? (Door altijd de vraag en het antwoord te controleren.)

Slide 4, Praten en denken

Vertel: De koning vraagt aan koningin Maxima wat ze vanavond gaan eten. Maxima geeft antwoord, maar de koning wordt gebeld en hij hoort het antwoord niet. De koning vraagt het nog een keer. Weer hoort hij het antwoord niet, deze keer keek hij op zijn telefoon. Waarom is het belangrijk dat je luistert naar het antwoord als je een vraag stelt? Heeft het zin om een vraag te stellen als je niet naar het antwoord luistert?

DOEN

Slide 5, Praten en doen

Vertel: De koning is een beetje moe en stelt een hele onduidelijke vraag: 'Kinderen eten in de pauze wat?'. Weten jullie welke vraag de koning wil stellen? Kunnen jullie hier een duidelijke vraag van maken? En wat gebeurt er als je 'pauze' verandert in 'ontbijt'? Krijg je dan een ander antwoord op de vraag? Welke woorden in de vraag zijn belangrijk?

Slide 6, Praten en doen

Vertel: De koning heeft een vraag gesteld. Het antwoord is oranje. Hoeveel vragen kunnen jullie bedenken met het antwoord 'oranje'? (Welke kleur heeft een sinaasappel, wat is de kleur van Nederland, welke kleur heeft het shirt van X?) Je kunt op verschillende vragen dus hetzelfde antwoord krijgen.

Slide 7, Praten en doen

Laat de leerlingen vragen bedenken die ze aan de koning willen stellen. Als je deze vragen invoert in een zoekmachine, krijg je dan antwoord? Je kunt ook een leerling de koning(in) laten spelen en de klas vragen voor hem/haar laten bedenken.

BEROEPENSLIDE/ARBEIDSMARKT

Slide 8, Handig om te leren om...

Vertel: Journalisten stellen voor hun werk heel veel vragen. Het is belangrijk dat ze duidelijke vragen stellen en goed naar het antwoord luisteren. Stel je voor dat we verkeerd nieuws horen op televisie, omdat een journalist niet goed geluisterd heeft.

AFRONDING

Slide 9, Praten en denken

Vertel: In deze les hebben we vragen van de koning beantwoord. Sommige vragen waren erg onduidelijk, zeker voor een computer, maar jullie hebben er een duidelijke vraag van gemaakt. Waarom is het belangrijk om een duidelijke vraag aan een computer te stellen? Wat kan er gebeuren als je een woord in de vraag vervangt door een ander woord?

